

PRZECIĘTO WSTĘGĘ W EKO DOLINIE

Aldona Zyśk

6 maja 2010 roku oficjalnie zakończono II etap rozbudowy Eko Doliny w Łężycach, jednego z najnowocześniejszych zakładów zagospodarowania odpadów w Polsce. Na uroczystość przecięcia symbolicznych wstęg przyjechali przedstawiciele Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, lokalnych władz samorządowych i administracyjnych oraz dziennikarze.

Do zakładu trafiają odpady z terenu gmin należących do Komunalnego Związku Gmin Dolina Redy i Chylonki, a więc z Wejherowa, Gdyni, Redy, Rumi, Sopotu i Kosakowa.

– *Nasz Związek powstał 22 listopada 1991 roku. Jego nazwa pochodzi od rzeki Redy, która przepływa przez Rumie, Redę oraz miasto i gminę Wejherowo. Chylonka to potok płynący przez Gdynię – największe miasto związku, w którym udało się mimo intensywnego rozwoju gospodarki, zachować duże kompleksy leśne. Do związku należy także Sopot, jeden z najbardziej słynnych kurortów nadmorskich w Polsce, miasto znane z przepięknego mola, posiada status uzdrowiska. Członkami Związku są też Wejherowo, Rumia i Reda, tworzące tzw. Małe Trójmiasto Kaszubskie. Wszystkie trzy miasta mają duże walory turystyczne i przyrodnicze, zalesione tereny, urozmaiconą rzeźbę terenu. Tereny gmin należących do związku to przepiękna kraina lasów i jezior. Aby zachować te wspaniałe walory przyrodnicze staramy się skutecznie rozwiązywać problemy gospodarki odpadami oraz gospodarki wodno-ściekowej. Cieszymy się, że nasze działania zostają doceniane – otrzymaliśmy tytuł Lidera Polskiej Ekologii. Końcowym ogniwem systemu gospodarki odpadami jest nowoczesny Zakład Zagospodarowania Odpadów Eko Dolina, do którego trafiają odpady od ponad 400 tys. mieszkańców – mówi **Tadeusz Wiśniewski**, przewodniczący Zarządu Komunalnego Związku Gmin Dolina Redy i Chylonki.*

Koszty budowy zakładu to 121 mln złotych (84 mln zł – I etap i 37 mln

zł – II etap), w tym dotacja z Unii Europejskiej wyniosła 60 mln zł. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej udzielił pożyczki na tę inwestycję w łącznej wysokości 22 mln (12 mln zł na I etap i 10 mln zł na II etap), a Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku 11 mln na I etap.

6 maja 2010 roku oficjalnie zakończono II etap rozbudowy Eko Doliny w Łężycach. Wstęgę przecinają: Sabina Kowalska (z lewej), prezes Zarządu Zakładu Zagospodarowania Odpadów Eko Dolina oraz Izabela Wołosiak wiceprezes Zarządu.

Wraz z grupą dziennikarzy z Klubu Publicystów Ochrony Środowiska EKOS wjeżdżamy na teren zakładu, tuż za bramą znajduje się waga wjazdowa. Każdy samochód, przywożący odpady do Eko Doliny jest ważony, sprawdza się też rodzaj wwożonego odpadu, musi być zgodny z Kartą Przekazania Odpadu. W pobli-

żu bramy znajduje się również bramka dozymetryczna, służąca do wykrywania materiałów radioaktywnych. W zależności od rodzaju odpadu samochody kieruje się do odpowiednich obiektów na terenie zakładu.

My jedziemy dalej, po drodze mijamy funkcjonujące do 2002 roku stare składowisko odpadów. Z nim

związana jest historia powstania Eko Doliny.

– *W 1998 roku było wiadomo, że stare składowisko należy bezwzględnie zamknąć, należało więc działać szybko, bo okoliczne miejscowości nie miałyby gdzie składować odpadów – wspomina **Sabina Kowalska**, prezes Zarządu Zakładu Zagospodarowania Odpadów*

→ dów Eko Dolina. I tak w 2003 r. oddano do eksploatacji kwaterę składową B1/I wybudowaną z własnych środków.

Budowa instalacji do odzysku i recyklingu rozpoczęła się w czerwcu 2003 roku i trwała 22 miesiące. Powstał zakład spełniający oczekiwania nowo-

cięż musi być stale rozwijana selektywna zbiórka odpadów, bo sortowanie odpadów zmieszanych jest niezwykle trudne, czasochłonne, a efekt w postaci surowca o odpowiedniej jakości jest niewspółmierny do nakładu pracy i wysiłku – mówi Sabina Kowalska.

nadające się do wykorzystania w procesie współspalania w cementowni, bądź jako wsad do termicznego spalania.

Niestety wciąż do zakładu trafia zdecydowanie więcej komunalnych odpadów nieposegregowanych, zmieszanych, bo około 120 tys. ton rocznie, natomiast odpadów surowcowych tylko 4,5 tys. ton rocznie. Aby zwiększyć ilość odpadów zbieranych selektywnie Eko Dolina wspierana przez Komunalny Związek Gmin prowadzi wiele akcji edukacyjnych.

– *Organizujemy dzień otwarty dla mieszkańców, rozdajemy ulotki informacyjne o naszych działaniach, chcemy, aby każdy mieszkaniec wiedział co to jest Eko Dolina, wiedział, że może tu przywieźć bezpłatnie odpady wielkogabarytowe, zielone, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady niebezpieczne, a także posegregowane odpady surowcowe. Komunalny Związek organizuje wycieczki dla uczniów do naszego zakładu, przyjeżdżają też naukowcy i studenci – mówi Agnieszka Spodzieja i dodaje: – Naszym celem jest minimalizacja ilości odpadów deponowanych na składowisku.*

Po drodze mijamy funkcjonujące do 2002 roku stare składowisko odpadów.

czesnej gospodarki odpadowej. Po konsultacjach postanowiono wybudować nowe składowisko w sąsiedztwie starego, co okazało się korzystne dla poprzedniego składowiska. Otóż niepotrzebna ziemia, która pozostała po wykopaniu kwater, została użyta do prac rekultywacyjnych na starym składowisku. Zostało ono przykryte półtorametrową warstwą ziemi, wybudowano studnie odgazowujące, które podłączono do już funkcjonującej elektrowni.

Sercem zakładu jest jednak sortownia odpadów. Jesteśmy w rozbudowanej sortowni, do której kierowane są dwa strumienie odpadów – pierwszy to odpady komunalne zmieszane, drugi to odpady surowcowe.

– *W ramach II etapu rozbudowy zakładu w sortowni została dobudowana hala o powierzchni 2 tys. m², dostawiono 18 nowych przenośników taśmowych, sita bębnowe, kabinę wstępnej segregacji. Na koniec linii sortowniczej dobudowano kolejną prasę, która pozwala prasować nie tylko część surowców wtórnych, ale także odpady zmieszane, pozostałości po sortowaniu z przeznaczeniem na paliwo alternatywne. W naszej instalacji sortowaniu są poddawane wszystkie odpady, cho-*

Dzięki pracy sortowni, przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii, odzyskuje się surowce nadające się

Dzięki wykorzystywaniu kompostowni halowej pięciokrotnie zmniejszyła się ilość odpadów biodegradowalnych trafiających na składowisko.

do ponownego przetworzenia. Są to przede wszystkim butelki PET, plastik, folie, metale żelazne i kolorowe, makułatura i szkło (ok. 15 000 ton/rok). Podczas sortowania wyodrębnia się również materiał będący wsadem do paliwa alternatywnego (ok. 30 000 ton/rok), czyli takie odpady jak drewno, tkaniny, tworzywa sztuczne czy gumę,

Dzięki wykorzystywaniu kompostowni halowej pięciokrotnie zmniejszyła się ilość odpadów biodegradowalnych trafiających na składowisko.

– *Produkt z kompostowni halowej pozyskiwany jest ze zmieszanych śmieci i dlatego traktujemy go jako stabilizat nadający się tylko do rekultywacji terenów zdegradowanych. Bar-*

dzo zależy nam na tym, aby odpady, które do nas trafiają były posegregowane w systemie suche – mokre, wówczas mielibyśmy możliwość wyprodukowania dobrej jakości kompostu, oczywiście jego jakość nie dorównywałaby temu z odpadów zielonych – mówi Sabina Kowalska.

Odpady zielone, czyli te pochodzące z konserwacji terenów zieleni miejskiej (4000–6000 ton/rok) trafiają na plac polowej kompostowni przyzłazowej, gdzie poddawane są procesowi kompostowania. Do Eko Doliny trafiają też odpady budowlane, które są kierowane do kwatery magazynowej, w której znajduje się m.in. segment przerobu gruzu budowlanego. Gruz poddany tam odpowiedniej obróbce, sprzedawany jest następnie jako surowiec budowlany lub używany jest do celów technologicznych na kwaterze składowej.

Jak już wspomniałam, stare składowisko zostało odgazowane, a pozyskiwany biogaz trafia do elektrowni. Ponieważ jednak gaz składowiskowy ze starego składowiska charakteryzuje się niskimi parametrami, najpierw trafia do stacji uzdatniania biogazu.

jedyna w Polsce i jedna z niewielu w Europie instalacja do uzdatniania gazu składowiskowego – mówi Sabina Kowalska.

W Eko Dolinie funkcjonuje jedyna w Polsce i jedna z niewielu w Europie instalacja do uzdatniania gazu składowiskowego.

Do elektrowni biogazowej trafia zarówno ten uzdatniony gaz, jak też dużo wyższej jakości gaz składowiskowy z obecnie wykorzystywanego składowiska, jest przetwarzany na energię ciepłą i elektryczną.

gane do podczyszczalni ścieków.

– *Głównym elementem naszej oczyszczalni jest instalacja odwróconej osmozy. Oczyszczalnia przede wszystkim oczyszcza odcieki z kwatery składowej. Ścieki trafiają do zbiornika, gdzie następuje ich zakwaszenie, a następnie są poddawane filtracji na filtrach piaskowych i świecowych. W kolejnym etapie trafiają do membrany odwróconej osmozy, gdzie zachodzi proces ich oczyszczania. Efektem końcowym jest czysty ściek i koncentrat zawierający zanieczyszczenia. Czysty ściek trafia do kanalizacji miejskiej, a stamtąd do oczyszczalni ścieków – mówi Mateusz Wittbrodt, technolog.*

W gminach Doliny Redy i Chylonki problemy odpadów od lat rozwiązują gminy zrzeszone w związku. Mieszkańcy wiedzą, że odpady niebezpieczne mogą oddać do specjalnych punktów, że są organizowane zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i wystawki odpadów wielkogabarytowych.

– *W pełni popieramy stanowisko ministra środowiska, aby gminy mogły same decydować o odpadach – podkreśla przewodniczący Tadeusz Wiśniewski.*

Tekst: Aldona Zyśk
Foto: Jacek Zyśk

Głównym elementem oczyszczalni jest instalacja odwróconej osmozy.

– *Gaz składowiskowy, w którym zawartość metanu wynosi około 18%, a maksymalnie 30% nadaje się jedynie do spalania w pochodni, aby mógł być wykorzystany energetycznie należy go uzdatnić. W Eko Dolinie funkcjonuje*

– *Dzięki elektrowni biogazowej nie tylko znacznie obniżamy koszty naszej działalności, bo nie musimy płacić za prąd i ciepło, ale także do kasy zakładu trafiają pieniądze za sprzedany prąd – podkreśla Sabina Kowalska.*